

Preventivní program sociálně patologických jevů

1. Cílem je:

zvyšovat odolnost dětí vůči sociálně patologickým jevům, snižovat rizika vlivů, které narušují zdravý osobnostní a sociální vývoj mládeže (návykové látky a gamblérství - snižování jejich dostupnost), ovlivňovat chování dětí a dospívajících ve smyslu podpory zdraví, nabízet hodnotné volnočasové aktivity.

2. Okruhy působení:

jsou uvedeny v dodatku preventivního programu na příslušný školní rok, zvláště pro 1. a 2. stupeň.

3. Způsoby prevence na škole:

- celkově působíme na žáky v jednotlivých vyučovacích předmětech, hlavně v hodinách řečové výchovy, občanské výchovy, pracovního vyučování, tělesné výchovy – systémově zavádíme etickou a právní výchovu, výchovu ke zdravému životnímu stylu,

- soustavně sledujeme vývojové a individuální potřeby žáků, snažíme se o poskytnutí rychlé a účinné intervence při výskytu problémů,

- rozhodujeme o pracovních a režimových záležitostech z pohledu zdravotních a bezpečnostních potřeb žáků a v souladu s vývojově sociálně psychologickými a zdravotními potřebami a možnostmi žáků,

- optimalizujeme vztahy mezi žáky,

- vytváříme podmínky pro příznivé pracovní klima a zdravý pracovní režim žáků i učitelů ve všech částech vzdělávacího procesu,

- aplikujeme vhodné a dostupné formy propagace zdraví a zdravého životního stylu ve vzdělávání a režimu žáků,

- poskytujeme prostor pro zájmovou činnost, exkurze, aj.

- podporujeme vzdělávání školního metodika prevence a dalších pedagogických pracovníků v metodikách preventivní výchovy,

- informujeme všechny učitele, vychovatele a další pracovníky o záměrech školy v dané oblasti

- snažíme se modelovat různé životní situace, proto využíváme různých her, technik, interaktivních programů, projektů, skupinové práce, pořádáme besedy a přednášky s odborníky ze státních či nestátních organizací plánované podle aktuální nabídky či dle potřeb jednotlivých tříd

- pořádáme besedy pro rodiče (informování o aktivitách školy, o problémech, které se u žáků vyskytují, o navrhovaných opatřeních, informování o postupu školy v případě výskytu zneužívání návykových látek a šikany ve škole, ...),

- spolupracujeme s PPP Ústí nad Orlicí, Střediskem výchovné péče MIMOZA Ústí nad Orlicí, sociální kurátorkou, sociálním odborem, oddělením péče o dítě, Policí ČR, lékaři aj.

- nabízíme žákům využívání schránky důvěry, mimo jiné na vyjadřování k anketním otázkám 2x za měsíc

- zaměřujeme se na rizikové skupiny dětí, zvláště ve vyšších ročnících,

- vytváříme podmínky pro praktické uplatňování poznatků, dovedností a postojů z oblasti zdravého životního stylu, které žáci při výuce získali (ve školním i domácím režimu),
- zajišťujeme poradenské služby pro řešení problémů u žáků i pro rodiče stanovením konzultačních hodin školního metodika prevence a výchovného poradce,
- důsledně kontrolujeme dodržování zákona č. 37/1989 Sb., O ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi ve znění pozdějších úprav, včetně plnění oznamovací povinnosti a seznamování s ním v rámci společenského vzdělávání v oblasti etické a právní výchovy,
- důsledně potíráme kuřáctví, požívání alkoholu a dalších návykových látek,
- 4 x za rok zhodnocujeme účinnosti prevence (pedagogická porada)
- celkově zhodnocujeme účinnost prevence na konci školního roku, metodik píše závěrečnou zprávu

K tomuto preventivnímu programu se každoročně přiřazuje dodatek, kde jsou uvedeny konkrétní plány specifické i nespecifické primární prevence.

Literatura:

- brožury:

Program preventivních aktivit uplatňovaných na školách a školských zařízeních - MŠMT 1999

Evaluace a diagnostika preventivních programů – MŠMT 2002

Prevence obchodu se ženami – IOM Praha 2000

Prevence problémů působených návykovými látkami na školách – Besip MV

Šikanování a šikanování jako pedagogický problém – J. Šturma

Zdravý životní styl – M. Říhová

Člověk a lidská práva – J. Tuláček

Dopravní výchova v rodině

Správná přeprava dětí autem

První pomoc při dopravních nehodách

- knihy:

Strategie řízení třídy – J. Cangelosi

Třída plná pohody – Ch. Smith

Efektivní výchova krok za krokem – D. Dinkmeyer

Jak se připravovat na práci s mládeží – P. Ward, S. Adams, J. Levermore

Hry pro zlepšení motivace a sebepojetí žáků – J. Canfield

150 her k utváření osobnosti – E. Pausewangová

Psychomotorické hry – S. Hermová

Volná hra (zkušenosti a náměty) – M. Caiatiová, S. Delačová, A. Müllerová

Příběhy pomáhají s problémy – B. Badegruber, F. Pirkl

Co děti nejvíc potřebují – Z. Matějček

Jak s dětmi trávit volný čas – H. Viehoffová, E. Reuysová

Děti jsou hosté, kteří hledají – J. Prekopová, CH. Schweizerová

Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách – K. Nešpor

Problémy s návykovými látkami ve školním prostředí – Časná a krátká intervence – K. Nešpor

Agresivita a šikana mezi dětmi – P. Říčan

Alkohol, drogy a vaše děti – K. Nešpor

Kouření, pití, drogy – K. Nešpor

Jak ochránit své dítě – M. Elliottová

Metodika dopravní výchovy na prvním stupni ZŠ – J. Votruba, S. Doležal, V. Šámal

Mami, jak přijde dítě na svět – H. Joyeux

City, sexualita, AIDS – H. Joyeux

Jak si nenechat ublížit – J. Goldmanová

Přichází puberta – H. Joyeux

Extrémní osamělost – R. Nesnídalová

Zákon o rodině a souvisící předpisy – Jiří Kocourek

Rodinná výchova – L. Kubrichtová, E. Marádová

- časopisy:

Závislost a my

Prevence

Učitelské noviny

- videokazety:

Drogová problematika

Sexuální výchova

Ještě něco o drogách

Oči hadů I díl (problematika zneužívání návykových látek)

Oči hadů II. díl

Oči hadů III. díl

Dopravní výchova

Školní metodik prevence: Mgr. Martina Lenhartová

Příloha: Dodatek preventivního programu pro příslušný školní rok